

Dožínková žehnací modlitba

Všemohoucí dobrý Bože,
Ty dáváš příznivé počasí a zavlažuješ zemi,
aby mohla vydat své plody.
Přijmi náš dík za to, co jsme sklídili a dej,
ať se z letošní úrody nasytí také ti,
kdo dosud trpí hladem,
aby i oni mohli chválit tvé jméno.
Přijmi tyto prvotiny z úrody,
které jsou pro nás znamením
tvého požehnání,
tvé dobroty a lásky k nám...

Bazilika Panny Marie Bolestné v Bohosudově
Foto: Irena Breuová

OBSAH

Úvodník	Úvodní slovo Mons. Martina Davidka	3
Duchovní slovo	Promluva Mons.J. Baxanta na Kněžském dni	4
Události	Pout' s litoměřickým biskupem v Zahořanech	5
	Svatováclavská pout' do Říma	6
Z diecéze	Pěší pout' mládeže litoměřické diecéze	10
Školství	Zahájení školního roku 2022 / 2023	12
	10 let Schrödingerova institutu	13
Poutní slavnosti	Červencové poutní slavnosti	14
První svaté přijímání	První svaté přijímání v Jeníkově a Lounech	15
Z historie	Josef Hendrich - životopisná črta	16
Napsali jste	Příspěvky z diecéze	19
Mládež	Celostátní setkání mládeže v Hradci Králové	20
Biblické příběhy	Příběhy apoštolského vyznání víry	22
Kalendárium	Kalendárium na říjen	23
Zprávy	Zprávy z diecéze	24
Charita	Charita Litoměřice - Předání nových vozidel	26
	Charita Most - 22. výročí mostecké Charity	27
	Charita Česká Lípa	27
Pozvánky	Knižní nabídka a pozvánky	28
Fotogalerie	Ohlédnutí za událostmi měsíce	31

Na obálce:
Litoměřický biskup předává dar Svatému otci při generální audienci na svatopetrském náměstí v Římě

Foto:
Dominik Faustus

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
27. ročník • 3. číslo • 40 Kč

Úvodní slovo

Milí čtenáři podzimní Zdislavy,

dostáváte do rukou číslo, které zachycuje události v litoměřické diecézi během dvou prázdninových měsíců a necelých dvou měsíců začátku školního roku 2022/2023. Samozřejmě nelze zachytit všechno, co se v diecézi událo, protože toho bylo mnoho. K největším událostem patřila určitě svatováclavská pout' do Říma, které se zúčastnila kromě litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta i část diecézní kurie spolu s členy cvikovské farní kolatury, kterou vedl J.M. can. Rudolf Repka, a také zástupci farnosti Jablonné v Podještědí spolu se svým farářem, dominikánem P. Pavlem Mayerem. Při generální audienci mohl pak pan biskup předat Svatému otci Františkovi dar našich diecézních sklářů, připomínající národního světce sv. Václava, a křišťálovou plaketu z Kunratic u Cvikova, kterou vyrobil sklář Jiří Pačinek. Nelze pominout ani další dary pro naše zastoupení u Svatého stolce. Vrcholem svatováclavské slavnosti v Římě byla pak mše svatá ve svatopetrské bazilice, které předsedal litoměřický biskup a již se účastnili členové diplomatického sboru a ministr kultury České republiky. U příležitosti českého předsednictví v Radě Evropské unie proběhl v lateránské bazilice sv. Jana koncert k svatoludmilskému výročí. Jednalo se o oratorium Nádech věčnosti, k němuž hudbu složil a sám ho dirigoval Jan Zástěra, který také působí v litoměřické diecézi. Fotografie z těchto událostí přináší časopis Zdislava na svých stránkách.

Z mnoha letních poutí nelze zapomenout na Pěší pout' mládeže litoměřické diecéze, ale i lokální pouti, které přinášejí radost farníkům i všem, kdo se jich zúčastní. Některé si lze připomenout na dvoustraně Zprávy z diecéze či na stránce Poutní slavnosti.

Římskokatolická mládež z České republiky se letos sešla na Celostátním setkání mládeže v Hradci Králové v první polovině srpna, a nemohli chybět ani zástupci diecéze, jejíž patronkou je svatá Zdislava.

Nezapomněli jsme, díky našemu archiváři Mgr. Martinu Barusovi, zavzpomínat na kanovníka Josefa Hendricha, jehož stoleté výročí narození si letos připomínáme. Přes „mlhu“ komunistického totalitního období se autor pokusil nestranně a nezkráceně popsat jeho osobnost, která v diecézi v dobách, které byly extrémně náročné. Dnes se na ony události díváme s odstupem, nicméně kdo v tomto období žil, ví, jaké to bylo.

Díky R.D. Jiřímu Voleskému můžeme opět, v rubrice Biblické příběhy, poodhalit tajemství apoštolského vyznání víry a v kalendáriu si připomenout zajímavé momenty, které utvářely historii litoměřické diecéze.

Do minulého čísla se kvůli termínu uzávěrky již nepodařilo zařadit první svaté přijímání v Lounech a také v Jeníkově, v tomto poprázdninovém čísle si ho však můžeme připomenout.

Někdy se může zdát, že se v diecézním časopise nevěnuje pozornost nejstarší generaci, ale pro ně je připravena dvoustránka Diecézní charity Litoměřice. Je to zvláště vzpomínka na předávku flotily elektromobilů, které budou sloužit litoměřické Charitě, aby se mohli ti, kteří se starají o staré a nemocné, k nim včas dopravit. Mostecká Charita oslavila 22 let trvání a při vlastní oslavě nezapomněla ani výročí 100 let Charity v naší zemi.

Po dlouhém časovém období se konal Kněžský den, který projednával často diskutované ekonomické otázky diecéze a pro který pan biskup připravil promluvu, jejíž text je v tomto čísle také k dispozici.

Po přestálém období pandemie se opět probouzí život, probíhají biřmování, obnovila se výuka náboženství a také se otevřely diecézní školy i gymnázia. Do varnsdorfského gymnázia a Schrödingerova institutu, který oslavil 10. výročí, přicestoval do Šluknovského výběžku zástupce Svatého otce chargé d'affaires Mons. Giuseppe Silvestrini, aby se k této oslavě připojil.

Toto číslo Zdislavy vychází v čase, kdy se připravujeme na „dušičkové období“ a budeme myslet na ty, kteří zde byli před námi a jsou dnes odkázáni na naši modlitbu. Nepromarněme tedy čas, kdy se můžeme za naše věrné zemřelé přimlouvat, protože jak dobře z katechismu víme, budou se zase oni, až budou v nebi, přimlouvat za nás.

Za redakci časopisu Zdislava vám ze srdce přeji pokojný čas ve spojení s naším Pánem.

Mons. Martin Daviděk, generální vikář

Promluva litoměřického biskupa při Kněžském dni

Při Kněžském dni ve čtvrtek 6. října 2022 v kapli Nejsvětějšího srdce Páně v Diecézním domě kardinála Trochty pronesl litoměřický biskup Mons. Jan Baxant následující duchovní slovo:

Draží bratři a otcové, kněží a jáhnové, našemu dobrému Pánu Bohu se zalíbilo být, žít s námi lidmi. Vycházíme-li ze sdělení evangelií, pak mimořádnou pozornost nepochybně věnoval a projevoval svým apoštolům, budoucím svým spolupracovníkům a pokračovatelům v křesťanské misii v celém světě. Jak vůbec ona Ježíšova pozornost vypadá? A jakou podobu misie si Ježíš představoval? Podle jakého klíče si Kristus své spolupracovníky vybíral? Pokusím se Vám tímto duchovním slovem nastínit to, o čem denně přemýšlím, když Vám vždy nad ránem žehnám.

1/ Ježíšova pozornost:

Těžko bychom si mohli představit, že by Mistr Ježíš své budoucí pokračovatele, zprvu však žáky a učedníky, hýčkal. On totiž neoplýval přecitlivělou a přemrštěnou péčí. Jeho žáci nebyli rozmazlenými dětinskými bytostmi. Přesto museli vycítit jedno: má nás rád. Mít rád znamená projevovat zájem taktně, citlivě a důsledně. Chvilkové vzplanutí dobráctví nemá místo v takových vztazích, kde jeden si váží druhého a respektuje ho, kde panuje důvěra. Kristus své žáky pozoroval, nikoliv po nich slídl. Sledoval je, a to je něco zcela jiného než slídění, možná i zpozdlání, vnímal je v bezprostřední blízkosti důvěrných rozhovorů. Šlo mu o to, aby duchovní formace nebyla ani deformací, ani reformací, ani náboženským drilem, ale růstem, pokrokem v dokonalosti, ryzosti charakteru zasvěceného, vyvoleného člověka k Božím věcem. Pokud se citlivý a vpravdě pozorný Ježíšův pohled setkal s odezvou, pak ze strany pozorovaného muselo nutně dojít ke zpětné vazbě. V upřímnosti pastorační služby nebylo možné uniknout Kristovu zájmu. Každý učedník věděl, že vytrvat ve službě svého Pána znamená duchovně bdít, tedy pečlivě pozorovat svého Mistra a pohotově s největší rychlostí prozívat, pročíst si svůj zrak a vrátit se do Mistrových stop, když by náhodou došlo ke klópnutí nebo by se žák vzhledl v mistru jiném. Je nasnadě exerciční otázka po našem pozorovaném

vání: koho skutečně sledujeme? Co je předmětem našeho zájmu? Sledovat se může kdokoliv, zajímat se i zasvěcený člověk může o ledacos, i velice nízké hodnoty, peníze nevyjímaje.

Bylo řečeno, že Ježíš svým blízkým žákům věnoval mimořádnou pozornost. Když věnoval, pak daroval. Učedníci se mohli těšit z tohoto Kristova věna, radovat, že jsou obdarovanými bytostmi. A to všechno bylo mimořádné, nikoliv obyčejné a všední. Neobyčejné a nevšední! Draží bratři, to všechno se týká i nás všech, bez výjimky. Jsme sice též žáky a učedníky, ale oproti těm současníkům Ježíšovým máme už něco navíc. Poslání jsme už dostali. Máme pastorační zkušenosti, ty oni

ještě neměli. Jsme vybaveni mohutnou zásobou našich tolika předchůdců ve službě.

2/ Ježíšova misie:

Hned zprvu je třeba zdůraznit, že misie Kristova je obousměrná. To znamená, že učedníci a pastorační praxi konající žáci bývali poslání na cesty misii, ale tak, aby se zase ke svému Mistru vrátili. Však víme, co Mu vyprávěli, když získávali na těchto misijních cestách první evangelizační zkušenosti: podrobili se jim zlí duchové, první misijní kroky se jim dařily, ale museli být Ježíšem poučeni, že důležité je radovat se z toho, že jejich jména jsou zapsána v nebi. Až později se z nejbližších Kristových učedníků stali skuteční apoštolové, když je i tak sám Ježíš pojmenoval, pak se jejich dospělost v misijní službě nemohla projevovat tím, že by pak došlo už jen k misii jednostranné. Vracet se ke Kristu jako zdroji života, utěšovat se jeho slovem, tiše prodlévat v jeho přítomnosti, sytit se jeho pokrmem bylo každodenním programem tehdejších apoštolských misionářů, a je i každodenním programem misionářů současných, tedy nás samých. Výbava Ježíšových misionářů byla jednoduchá a skromná. Ve skutečnosti měli jen to, co se do opasků vešlo. A co se tam, prosím, vejde? Téměř nic. O váčcích na mince, zavěšených na opascích, či skrytých pod rouchy tehdejšího oblečení, se v evangeliích nemluví vůbec. Ne, že by nebyly třeba, ale vždycky hrozí jedno nebezpečí: zaslepí zrak, obtíží srdce. Ježíš nevysílá ani dnes do světa své misionáře jako

bezdomovce a příživníky, ale vysílá takové lidi, kteří neztrácejí jistotu, že je o ně postaráno, a to božsky. Jestliže nastane při výkonu jejich apoštolské služby nouze, dostanou-li se do úzkých, pak sami získávají důkaz o tom, že nezískávali nic pro sebe, že jejich misijní služba byla nezištná. Mohli dávat a jistě dávali příklad druhým, že následovat Krista znamená Jím bohatnout.

3/ Ježíšův klíč výběru:

Rád v této souvislosti připomínám, že existovali mnozí, kteří by také chtěli být Kristovými apoštoly a misionáři. Nebyli však vybráni. Ježíš vybral ty, které vybrat chtěl a my s odvahou i opovržlivou smělostí dodáváme: a jak dopadli? Nesplet se při svém výběru? Proč si nevybral například sv. Jana Křtitele? Tyto otázky možná provázejí i vás, bratři. Před lety v pražském semináři i později jsem mnohdy přemýšlel o osudu těch, kteří se hlásili k apoštolské práci, ale bylo zřejmé, že Ježíšův klíč by se nedal použít. A naopak ti, kteří se službě vzdávali, by Kristovou klíčovou dírkou s velkou pravděpodobností prošli, domníval jsem se. Co tedy hraje zásadní roli ve věcech misijního šíření Ježíšova evangelia, resp. v dostatečném počtu těch, kteří by byli v takové dispozici, že by byli Kristovým klíčem vybráni? Bratři, nerozhližejme se příliš, podívejme se sami na sebe. Proč jsme byli vybráni my? Nebylo tomu právě proto, že doposud odpověď neznáme, a to ne proto, že jsme ve svém povolání nejistí, ale proto, že je pro nás Kristova volba stále tajemstvím? Nejsme vševědy. Nevíme všechno, ale to nás nemusí drtit. Víme však, že Kristu jsme zavázáni vděčností a oddaným srdcem. Když Ježíš mluvil o svém odchodu k Otci, zmiňoval se o množství příbytků, připravených pro každého z nás. Nemůže tomu být i tak, že k našemu osobnímu kříži nám byl poskytnut i onen klíč od našeho nebeského příbytku, který nejprve použil sám Ježíš, když nás povolával a své srdce jako studnici milosrdenství pro nás otevřel?

Váš + Jan

Foto: Dominik Faustus a Martin Davídek

Pout' s litoměřickým biskupem v Zahořanech

V neděli 24. července 2022 v poledne se konala v kostele Nejsvětější Trojice v Zahořanech pout' s litoměřickým biskupem Mons. Janem Baxantem. Zahořanský kostel je barokní sakrální stavba na vyvýšenině nedaleko Křešic u Litoměřic. Místní duchovní správce R.D. Jaroslav Stříž z důvodu rekonstrukce přesunul pout' až na letní čas. Pravidelné bohoslužby se konaly v zahořanském kostele naposledy ve 30. letech 20. století a poté z důvodu narušené statiky se již tento kostel, obklopený hřbitovem, používal jen zřídka. Naposledy sloužil R.D. Jaroslav Stříž mši svatou v Zahořanech na slavnost Nejsvětější Trojice v roce 1990, a to ještě jen před kostelem, protože interiér kostela byl zdevastován. Před několika lety začal být zahořanský kostel postupně opravován a v letošním roce se podařilo, že v něm mohla být sloužena mše svatá.

Na letošní pout' přijeli poutníci nejen z naší země, ale i ze Slovenska, a zúčastnila se jí i skupinka Ukrajinců z Prahy. Slavnost začala průvodem z návsi ke kostelu provázena dechovkou, která pak hrála i při mši svaté. S litoměřickým biskupem Mons. Janem Baxantem koncelebroval generální vikář Mons. Martin Davídek, R.D. Jaroslav Stříž a R.D. Volodymyr Kotsenko z pražské řeckokatolické farnosti. Na začátku bohoslužby pronesla Ing. arch. Karolína Štědrá, členka Spolu Pro Zahořany řeč, při níž poděkovala všem, kteří se zasloužili o současnou obnovu tohoto chrámu. Byly mezi nimi nejen instituce, ale i mnohé soukromé osoby, které přispěly nezanedbatelnými částkami k obnově tohoto chrámu. Při mši svaté pak zazněly mj. i slovenské a ukrajinské písně. Po skončení bohoslužby nesměly chybět poutní koláče a setkání pokračovalo až do odpoledních hodin. Kéž se dál daří při obnově tohoto chrámu postaveného ke cti Nejsvětější Trojice, který tvoří významnou krajinnou dominantu viditelnou i těm, kdo se plaví po blízkém Labi.

redakce

Foto: Martin Davídek

Svatováclavské oslavy začaly ve středu 28. září 2022 v Římě účastí českých poutníků na generální audienci s papežem Františkem. Svatému otci přivezli dar od českých sklářů, který připomíná sv. Václava, patrona české země. Po audienci mu ho spolu s dalšími dary předal litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Oslavy sv. Václava pořádají Češi v Římě každoročně, ty letošní jsou spojené s českým předsednictvím v Radě Evropské unie.

Jeho Excelenci panu Václavu Kolajovi. Přilba je zdobena technikou pískování a rytiny a jsou na ní vyobrazeny původní motivy svatováclavské zbroje.

Ve středu 28. září od 15 hodin sloužil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant v bazilice sv. Petra ve Vatikánu mši svatou ze slavnosti sv. Václava za hudebního doprovodu, složeného ze Severočeské filharmonie Teplice a Kühnova smíšeného sboru pod taktovkou skladatele a dirigenta Jana Zástěry.

Papež František obdržel z rukou litoměřického biskupa křišťálovou plaketu, vytvořenou sklářem z Kunratic u Cvikova Jiřím Pačinkem. Plaketa obsahuje úločky zlaté slídy a je dekorována rytinou svatého Václava v podání uměleckého rytce Arna Čančíka a gravíra Tomáše Zimla. Nese nápis: Svatý Václave, vévodo české země, nedej zahynouti nám, ni budoucím, a také znak Diecéze litoměřické s podpisem pana biskupa Jana Baxanta.

Mše svatá byla zakončena u oltáře sv. Václava, kde pronesl litoměřický biskup modlitbu za český národ a poté zazněla česká státní hymna a svatováclavský chorál. Liturgie se zúčastnil také diplomatický sbor s velvyslancem u Svatého stolce Václavem Kolajou. Přítomen byl rovněž ministr kultury České republiky Martin Baxa s doprovodem.

Oficiální dar - Křišťálovou přilbu Svatého Václava - předali v úterý 27. září kunratičtí sklářů s P. Rudolfem Repkou na velvyslanectví České republiky ve Vatikánu

Homilie Mons. Jana Baxanta při mši svaté ve středu 28. září v bazilice sv. Petra ve Vatikánu

1. čtení: Mdr 6,9-21 Čtení z knihy Moudrosti

Vládcové, k vám se obracejí má slova, abyste se naučili moudrosti a neklesli. Ti totiž, kdo svatě strážejí svaté příkazy, budou uznáni za svaté, ti, kdo jsou o nich poučení, najdou ospravedlnění. Buďte tedy žádostiví mých slov, mějte po nich touhu, a poučíte vás. Moudrost září a nevadne, snadno ji vidí ti, kdo ji milují, dává se nalézt těm, kdo ji hledají. Předchází ty, kdo po ní touží, a ukazuje se jim první. Neunaví se, kdo k ní časné přichází, najde ji, jak mu sedí u dveří. Myslet totiž na ni, je svrchovaná prozíravost, kdo kvůli ní bdí, brzy je bez starosti. Vždyť sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni, na cestách se jim ukazuje s přízní a při každé myšlence jim vychází vstříc. Neboť její začátek je zcela upřímná touha poučit se, chtít se poučit je láska (k ní), láska (k ní) je zachovávat její příkázání, dbát o příkázání je zajistit si nesmrtelnost, nesmrtelnost pak dává místo u Boha. A tak touha po moudrosti přivádí ke kralování. Vládcové lidí, když se tedy těšíte z trůnů a žezel, ctěte moudrost, abyste kralovali navěky.

2. čtení: 1 Petr 1,3-6;2,21b-24 Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra

Veleben buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, neboť nám ze svého velikého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději. Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích a Boží moc vás skrze víru strážejí ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase. Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek, vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. On „hříchu nečinil a v jeho ústech nebyla nalezena lest“. Když mu spílali, neodplácel spíláním; když trpěl, nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, jenž soudí spravedlivě. On „na svém těle vzal naše hříchy“ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti.

Evangelium: Mt 16,24-27 Slova svatého evangelia podle Matouše

Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapří sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, naleze jej. Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět? Syn člověka přijde v slávě svého Otce se svými svatými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“

Bratři a sestry,

při četbě biblického úryvku ze starozákonní knihy Moudrosti si nepochybně vzpomeneme na krále Šalomouna, aniž bychom snad chtěli obejít dědice české země sv. Václava. Jestliže se moudrost stává velice cenným zbožím v současném světě, pak tomu nebylo ani jinak jindy, v jiných, pro naši českou zem, ale i pro země jiné, a i pro svět nábožensky aktivní, včetně světa církevního. Nikdy, ani v historicky významných dobách nebylo lidské moudrosti mezi námi lidmi nadbytek. Boží moudrosti však bylo a je vždy nadmíru. Jen ji objevit, přilnout k ní a žít podle ní a s ní. Šalomoun si přeje být tak moudrým, a dostává vynikající možnost výběru přímo od Hospodina, aby měl moudré srdce. Totiž srdce vnímavé, čisté, naslouchající a otevřené. Moudrým člověkem je potom každý, kdo usiluje o moudrost takového „šalomounova“ srdce. Svatý Václav na úsvitu českého křesťanství toho mnoho o čerstvém křesťanském životním stylu vědět pochopitelně nemohl. To, co mu s citlivostí a jemností babičky předala sv. Ludmila, moh-

lo docela klidně být právě toto, ono šalomounovské vnímání stavu věci a dobových okolností srdcem, dobrým a pokojným. Jak by nám toho bylo všem zapotřebí! Vždyť moudrost není a nebývá vyhrážena jen vyšším vrstvám šlechtické společnosti vládařů, ale je trvalou nabídkou všem ušlechtilým lidem.

Druhé biblické čtení z 1. listu svatého apoštola Petra nám nabízí tři skvělé myšlenky k úvaze, resp. k meditaci a modlitbě, následně pak k činu. Jsme zaprvé ubezpečeni, že dědictví nehynoucí, trvalé a čisté, tj. neposkvrněné, je pro nás připraveno v nebi. Ano, můžeme počítat s touto útěchplnou perspektivou. Kdyby o ni sv. Václav neuvažoval, nemohl by padnout na zem jako krvavá mučednická oběť bratrovraždy. Třeba by se ubránil a naopak, srazil by k zemi Boleslava. Avšak stalo se to, co se stalo. Druhá myšlenka či upozornění spočívá v realitě zkoušek, zármutků a utrpení, která každý následovník Ježíše Krista má vzít v úvahu, když to myslí s křesťanstvím vážně. Jdeme-li v Kristových šlépějích, pak nám on sám dává v následování příklad. Chtěl-li sv. Václav v počátcích křesťanství v naší české zemi prosadit Kristovy zásady, nemohl si dovolit i nebývalou krutost krvavého svědectví odmítnout. Pokud by odmítl, příklad druhým, svým současníkům a potažmo nám všem, by nedal. A Krista by nenásledoval. Třetí, velice důležitý podnět k zamýšlení je tento: spílání, pomstychtivost, odplácení zlo zlem jsou ty projevy v emotivně napjatých životních situacích člověka, ve kterých se zřetelně ukáže, kdo je co zač. Svatého Václava velmi často posunujeme jen do role vládce a chceme ho vidět v čele tvůrců sice státotvor-

ných kulturních kořenů naší české budoucnosti, ale přece jen ve sféře civilní a světské. On se neměl stát jen zdatnou vůdčí osobností českého národa, ocitajícího se ještě jakoby v kolébce novorozeněte v tehdejších evropském měřítku. V rozhodujících okamžicích, tedy těsně před svou mučednickou smrtí, je svatý Václav odolnou a vyzrálou osobností křesťanského života, umírající hříchům, když je Ježíš přibil na kříž. Je prost touhy po pomstě a odplatě. Jeho slovo rovné testamentu: „Bůh ti odpust, bratře!“ razilo a dosud razí čistou cestu ryzího křesťanství, skutečného následování Krista, v časech tak historicky zásadních tehdy i teď.

V Matoušově evangelním úryvku se nám připomíná základní kámen pro budování našeho vztahu ke Kristu: „Kdo chce jít za mnou, zapří sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.“ Nemám jiné vysvětlení pro chování svatého Václava, než že vliv vynikající křesťanské formátorky a vychovatelky sv. Ludmily pronikl do hloubi jeho duše. Neexistuje chození za Ježíšem s donucením, nelze obejít disciplínu a duchovní kázeň, která se od Kristova následovníka žádá, neposkytuje se volba křížů, neboť každý má ten svůj jemu odpovídající a pro jeho nesení od Boha dostávající pomoc. Při následování se opravdu sleduje ten, který jde před námi. Nechodíme si tak, jak bychom sami chtěli. Směr cesty udává On. Shrnutí do krátkého povzbuzení a poučení: za Kristem jde jen ten, kdo chce jít bez nátlaku v naprosté svobodě. Může jít ten, kdo je vyzván, kdo má sama sebe pod kontrolou a neleká se svého vlastního břemene kříže. S ním s jistotou dorazí toho nejužasnějšího cíle, totiž nebeského prostředí Otcovy slávy.

SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ DO ŘÍMA

Ve čtvrtek 29. září 2022 od 19.30 hodin se v bazilice na Lateránu v Římě konal slavnostní koncert u příležitosti českého předsednictví v Radě Evropské unie. V hlavní roli oratoria Nádech věčnosti účinkovala pěvkyně Soňa Červená. Hudbu složil k svatoludmilskému výročí Jan Zástěra, který také sám dirigoval. Záštitu nad tímto večerním koncertem převzali předseda vlády České republiky Petr Fiala a pražský arcibiskup Mons. Jan Graubner. Koncertu se zúčastnili také poutníci z litoměřické diecéze v čele s litoměřickým biskupem Mons. Janem Baxantem.

Během pobytu v Římě si poutníci mohli prohlédnout různé sakrální a památné objekty, které se nacházejí, jak ve Vatikánu, tak i v dalších částech Říma. Kromě baziliky sv. Petra, v níž se uskutečnila mše svatá u příležitosti svátku sv. Václava, a lateránské baziliky, kde se konal slavnostní koncert, k nim patřila např. bazilika Santa Maria Maggiore, bazilika Santa Prassede, bazilika Santa Maria in Aracoeli, bazilika Santa Croce in Gerusalemme, kostel Santa Maria in Cosmedin, Baptisterium v Lateránu, popř. známé římské fontány, Andělský hrad, Španělské schody, Pantheon či Colosseum.

redakce
Foto: Dominik Faustus, Milena Davidková, Martin Davídek, Radim Burian

Generální audience na Svatopetrském náměstí

Svatováclavská mše svatá v bazilice sv. Petra ve Vatikánu

Slavnostní koncert v lateránské bazilice

Poutnické fotostřípky

Poutníci z litoměřické diecéze společně navštívili baziliku Santa Maria in Aracoeli

„Ústa pravdy“ u kostela Santa Maria in Cosmedin

Část sloupu v bazilice Santa Prassede, u něhož měl být bičován Ježíš, a který přivezla ve 4. století z Jeruzaléma svatá Helena, matka císaře Konstantina

Starobylá bazilika sv. Štěpána na kopci Celian se zajímavou výmalbou

Bazilika Svatého Kříže v Jeruzalémě (Santa Croce in Gerusalemme) v sobě ukrývá ostatky Kristova kříže, nalezené svatou Helenou v Jeruzalémě

Baptisterium na Lateránu

Otce biskupa jistili bdělí „bodyguardi“ :-)

Pěší pouť mládeže litoměřické diecéze je akcí, která má již dlouhou tradici, letos se konala již po dvaadvacáté. Po čtyřech letech se trasa pouti opět vrátila na jihozápad naší litoměřické diecéze a naším výchozím bodem se stalo historicky významné město Most, kde nás na své faře vřele uvítal otec Leo Gallas. Celá pouť oficiálně začala mší svatou v kostele svatého Václava, na které se už sešla většina poutníků. Pokračovali jsme výbornou večeří v podobě párků, po které následoval večerní program. Jelikož tento den byl podle zápisu do poutní kroniky dnem nulovým, znamenal večerní program převážně seznamování, a to jak starých poutníků s novými přírůstky, tak s kronikou, pravidly pouti nebo poutnickým slangem, který se v některých případech traduje tak dlouho, že si jen nejstarší poutníci pamatují důvody jeho vzniku. Než byli všichni se všemi a vším seznámeni, chýlil se už večer ke svému závěru a zakončen byl tradičně modlitbou kompletáře.

vil otec Vít Hruža. Pak nás čekala už jen večerní modlitba a zasloužený odpočinek.

Druhý den byl započat kreativněji, protože se chlapeckým pokojem od rána rozléhaly hlasy nejmladšího poutníka Matyáška a nového týma z Příchovic Pěti, kteří středeční ráno zkrášlili ostatním texty z muzikálů Bídníci a Jesus Christ Superstar. Následovala blesková snídaně s ještě bleskovějším úklidem místa, kde jsme spali, a po požehnání od otce Grzegorze Czerného jsme opět zvedli kotvy. Tématko toho dne měl otec Kamil Škoda z Bělé pod Bezdězem, který nás musel zanedlouho kvůli dalším povinnostem opustit. My ovšem zůstali na místě, protože jsme se nacházeli před krásným barokním

kostelem Nanebevzetí Panny Marie v Horním Jiřetíně. Zde otec Jiří Smolek celebroul mši svatou, po které nás čekal ještě kus cesty, než jsme se na obědě potkali s Matějem, naším řidičem doprovodného vozidla. Po cestě jsme si ještě udělali zastávku v zámecké zahradě Jezeří, kde jsme se pokochali vskutkem impozantním výhledem do podkrušnohorské pánve, která se stala nešťastnou obětí těžby a průmyslu minulých desetiletí a zanechává tak v okolní krajině jizvu, jejímiž svědky budou i budoucí generace. Na večer jsme dorazili do třetího záchytného bodu naší trasy - na faru v Jirkově, kde jsme si na farní zahradě udělali táborák a večer strávili hraním písniček na kytaru, zpíváním, ale i probíráním vážnějších témat jako je přístup křesťanství

Ráno prvního dne bylo odstartováno brzkým odchodem. První zastávkou na naší trase se stal děkanský chrám Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Tento chrám patří mezi kuriozity místního kraje, protože byl v roce 1975 v celku přesunut ze svého původního místa o 841 metrů. Tento přesun zachránil chrám před jeho zbořením, které jinak potkalo zbytek okolního města, kvůli těžbě hnědého uhlí. Po prohlídce této významné památky jsme se vydali na místo našeho druhého nocležistě, do Litvínova. Tam jsme v podvečer prvního dne dorazili, a jen jsme si sundali krosny, čekalo nás slavení mše svaté s otcem biskupem Janem Baxantem, který nás také již tradičně během naší pouti navštívil. Po mši nás čekaly hotové hody připravené místními farníky, a večer byl dovršen sdílením na téma „kořeny mladých lidí“, které nám během jedné zastávky předsta-

evoluci nebo vztah ke starým lidem v našem životě. Nocování bylo právě poutní, protože většina poutníků spala venku pod širým nebem.

Čtvrtek, který byl oficiálně třetím dnem našeho pochodu, byl započat snídaní od místních, následovanou mší svatou, kterou celebroul otec Miroslav Dvouletý. Po mši svaté jsme měli ještě velice příjemné posezení u kávy s několika zdejšími farníky, následně jsme pořídili společnou fotografii a vesele pokračovali dál. Naše cesta nás vedla naučnou stezkou Bezručova údolí, která nám ukázala nádheru kolem potoka Chomutovka a zavedla nás ještě hlouběji do srdce Krušných hor, kde nás tu noc čekalo přespání v divočině. Ještě než jsme se tak daleko dostali, udělali jsme si delší přestávku na pozdní oběd a do krosen naložili jídlo na následující den, jelikož nás tu noc Matěj nemohl doprovázet. Čím dále jsme se dostávali od civilizace, tím krásnější a nedotčenější byla krajina kolem nás. Bohužel se ale začala stahovat mračna na nebi, které až do této

chvilce naší pouti zůstávalo téměř bez mráčku. Nakonec nás tradičně poutně dešť neminul a mraky se nad námi roztrhly půl hodiny před plánovaným dosažením našeho cíle. Běžně by to nebylo nic vážného, jelikož by na nás čekala vyhřátá fara a teplý čaj, ale jak už bylo zmíněno, ten den jsme spali v divočině. Čekalo nás tedy stavění tábora v dešti, které bylo navíc ztížené rychlým stmíváním. Nakonec se nám však všechny čtyři plachty podařilo natáhnout a vytvořit pro nás tak bezpečné útočiště na noc. Po večeři, u které nebylo jasné, zda byla tvořena chlebem s Májkou či Májkou s chlebem nás čekalo už jen zamýšlení nad tématkem toho dne, které bylo: Sny a Vize mladších a starších generací. Nakonec únava zařídila, že i přes polní podmínky všichni pout-

níci usnuli téměř okamžitě a táborem brzy znělo už jen Matoušovo pravidelné chrápání.

Čtvrtý den byl pro naši skupinku posledním putovním dnem v pravém slova smyslu, protože už nás čekal jen sestup z hřebenů Krušných hor dolů do historického města Klášterec nad Ohří. Ještě než ale poslední etapa naší cesty mohla začít, otec Vít Hruža odsloužil mši svatou v přírodě, která byla tím nejlepším začátkem předposledního dne. Snídaní jsme i přes ztížené podmínky měli na úrovni, protože jsme si zvládli namíchat i rybičkovou pomazánku, a pak už nás čekalo jen umytí nádobí a sbalení tábora. Tento den byla cesta převážně v duchu celkem prudkého klesání a ani dešť se nám opět nevyhnul. Tentokrát jsme ovšem měli větší štěstí, protože lijavec začal až přesně ve chvíli, kdy jsme našli útočiště na vlakové zastávce v obci Rusová. Zde jsme měli výjimečně brzký oběd a poté nás s tématkem na den navštívil otec Vít Machek z Loun. Mluvil k nám na téma Společně riskovat, ale během toho nám příroda za jeho zády připravila opravdu velkolepou podívanou v podobě blesků protínajících celou oblohu. Než jsme ovšem

skončili, dešť pomalu ustal a nás už čekal jen zbytek sestupu do podhůří Krušných hor. Po jedné opravdu povedené Jirkově zkratce nás už na klášterecké faře přivítal otec Vít Audi a velice nás potěšil možnost se konečně osprchovat v teplé vodě. Toho s radostí využila děvčata, ale chlapcům mezitím došla trpělivost a svou hygienu zvládli na zahradě pod hadicí. Závěrem večera už byla jen honosná večeře spojená se společným sdílením a posledním prodlouženým večerem, kdy se ještě dlouho do noci sedělo, smálo a povídalo.

Hlavním bodem úplně posledního dne byla závěrečná mše svatá v poutním kostele Panny Marie Utěšitelky v Klášterci nad Ohří, který byl celou dobu cílem našeho putování. Během mše, kterou celebroul právě místní kněz Vít Audi, jsme přinesli jako obětní dary naše úmysly, a po ní jsme vyslechli krátkou přednášku o historii kostela a jeho významu jako poutního místa. Dozvěděli jsme se například, že soška Panny Marie, kvůli které se kostel stal poutním místem, není původní, ale že originál byl během odsunu Němců odnesen. Staří místní ovšem tvrdí, že si ho Němci nevzali s sebou, ale že byl ukryt do jednoho ze stromů na hřbitově. Pravdivost tohoto tvrzení ovšem zůstane ještě nějakou dobu nepotvrzena, protože kácení zmíněných stromů prozatím v plánu není. Po této poučné přednášce jsme se všichni společně vydali do restaurace, kde po vydatném obědě nastal úplný závěr letošní pouti. Následně jsme se rozloučili, a všichni se rozjeli do svých domovů, těšíce se, že si to za rok znovu zopakujeme.

Eliška Stránská
IDCŽM Křižovatka Příchovice

Foto: autorka a IDCŽM Křižovatka Příchovice

ZAHÁJENÍ ŠKOLNÍHO ROKU V GYMNÁZIUM VARNSDORF

Ve čtvrtek 1. září 2022 zahájilo Gymnázium Varnsdorf školní rok. Na zahájení připutoval generální vikář Mons. Martin Davídek, který také jako hosta přivezl do Varnsdorfu chargé d'affaires Mons. Giuseppe Silvestriniho z pražské apoštolské nunciatury. Oba nejdříve v doprovodu ředitele gymnázia Ing. Jiřího Jakoubka navštívili několik tříd, v nichž se setkali se studenty a jejich profesory. Slavnostní zahájení pro první ročník gymnázia se konalo v aule, kde byli přítomni nejen studenti a učitelé, ale také rodiče či zákonní zástupci studentů. Na začátku slavnostního zahájení dvě studentky provedly koncert na piano a na kytaru, svou hru na nástroje doprovodily též zpěvem. Po projevu ředitele školy vystoupil generální vikář s pozdravem od litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta a poté také Mons. Giuseppe Silvestrini pronesl krátký pozdrav.

Ředitel gymnázia Ing. Jakoubek pak představil profesorský sbor a popřál všem úspěšný a pokud možno normální rok, bez nějakých vnějších mimořádných okolností. Po tomto slavnostním zahájení navštívili hosté spolu s ředitelkou Schrödingerova institutu paní Gabrielou Doušovou studenty septimy, kde s nimi proběhla beseda vedená v anglickém jazyce. Na závěr se Mons. Silvestrini setkal s pedagogickým sborem a při setkání přítomní pohovořili o svých zkušenostech z prostředí na severu Čech, které mohli porovnat se situací v různých částech světa, tak jak je poznal Mons. Silvestrini. Bylo zřejmé, že zásadní roli při procesu vzdělávání hraje všude rodina a škola rozvíjí to, co již je dáno v rodině.

Ať se žákům i studentům v tomto školním roce daří a mnohé požehnání ať je provází.

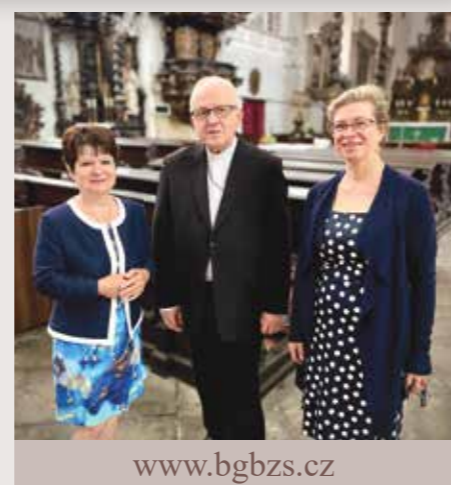
ZAHÁJENÍ ŠKOLNÍHO ROKU NA BISKUPSKÉM GYMNÁZIUM, ZÁKLADNÍ ŠKOLE A MATEŘSKÉ ŠKOLE V BOHOSUDOVĚ

Foto: archiv BGB

Ve čtvrtek 1. září 2022 v bazilice Panny Marie Bolestné v Bohosudově zahájilo Biskupské gymnázium, základní škola a mateřská škola nový školní rok. Na zahájení přijel také litoměřický biskup Mons. Jan Baxant, což velmi potěšilo žáky i pedagogický sbor. V bohosudovské mateřské škole je aktuálně 24 dětí, základní škola má 232 žáků a na gymnázium je 264 studentů. Dohromady se jedná tedy o 520 žáků a studentů. Patří k nim ještě 3 žáci, kteří studují v zahraničí.

Paní ředitelka Mgr. Bc. Jana Pucharová spolu s litoměřickým biskupem popřáli všem úspěšný nový školní rok plný zdraví a pohody.

www.bgbzs.cz

10 let Schrödingerova institutu ve Šluknovském výběžku

Oslava 10. výročí Schrödingerova institutu se uskutečnila v pátek 2. září 2022 v Jiříkově ve Šluknovském výběžku. Schrödingerův institut je střediskem volného času a v současné době se stará o více než dva tisíce pět set dětí. Na zahájení nového školního roku a oslavu 10 let fungování Schrödingerova institutu přijel litoměřický biskup Mons. Jan Baxant, chargé d'affaires z pražské apoštolské nunciatury Mons. Giuseppe Silvestrini, generální vikář Mons. Martin Davídek, P. Jozef Kujan SDB a mnoho dalších hostů, představitelů veřejného života.

Oslavy byly zahájeny v centru Schrödingerova institutu mší svatou v kapli Božského srdce Páně v bývalém klášterním komplexu v Jiříkově, které předsedal litoměřický biskup. Po mši sv. se přítomní přesunuli na zahradu areálu, kde paní ředitelka Bc. Gabriela Doušová promluvila o historii tohoto zařízení a poděkovala všem, kteří se o Schrödingerův institut zasloužili a pracovali pro něj. Poté promluvil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant a také Mons. Giuseppe Silvestrini. Litoměřický biskup pak zasadil na zahradě institutu památný dub připomínající 10 let od vzniku Schrödingerova institutu.

Kéž se institutu daří tak, jako tomu bylo v předchozích letech a jeho poslání vzdělávat děti z chudých rodin prospívá nejen dětem, ale i celému Šluknovskému regionu.

redakce

Foto: Martin Davídek a Petr Číla

Poutní mše v kapli Navštívení Panny Marie na Hrádku u Libochovan

Poutní mše svatá v kapli Navštívení Panny Marie na Hrádku u Libochovan se konala v sobotu 2. července 2022 od 10 hodin. Sloužil ji generální vikář Mons. Martin Davídek. Jedná se o malou místní pouť, která sleduje starodávnou tradici poutí, kdy se v různých místech slaví Navštívení Panny Marie 2. července. Obnovená liturgie přesunula tento svátek Navštívení P. Marie na 31. květen, avšak tam, kde je staletá a nepamětná tradice, konají se podobné poutě až v červencovém termínu.

Foto: Marie Brůnová

Pouť v kapli Panny Marie Pomocné ve Vintřově

V neděli 3. července 2022 se konala v kapli Panny Marie Pomocné na Viničním vrchu ve Vintřově pouť. Pozváni od kadaňského děkana R.D. Josefa Čermáka na pouť přijal generální vikář Mons. Martin Davídek. Jáhenskou službu u oltáře vykonával Mgr. Jan Hrubý. Na pouť připutovali též rodáci z Německa. Byl mezi nimi také Karl Ferdinand Thurn-Taxis se svou rodinou. Při bohoslužbě zazněla jak čeština, tak i němčina. Po mši svaté se pak mnozí poutníci mohli občerstvit na Viničním vrchu u řady stánků. Původní malou kapli na Vintřovském vrchu nechala postavit Marie Polyxena Losythalová v roce 1685.

Foto: Jan Paleček

Tuto kapli pak nahradila v roce 1725 současná větší kaple, kterou postavil Jan Antonín Losy se svou ženou Josefou Polyxenou. Stavbu provedl žatecký stavitel Josef Antonín Jentsch a byla vysvěcena v roce 1727. V kapli byl umístěn milostný obraz Panny Marie, a zvláště v oktávě Navštívení Panny Marie byla kaple hojně navštěvována. Ještě na počátku 20. století přicházelo ročně mezi 2 až 4 tisíci poutníků. Tradice poutí však nevyvázela, jak je zřejmé, ani v 21. století, a všichni, kdo sem zavítali, mohli si od Matky Boží vyprosít mnohé milosti.

Cyriometodějská pouť na Ostrov sv. Klimenta u Brozan nad Ohří

Tradiční cyriometodějská pouť proběhla v úterý 5. července 2022 od 10.30 hodin na Ostrově sv. Klimenta v Hostěnicích u Brozan nad Ohří. Bohoslužbu, která se konala pod širým nebem, připravil místní duchovní správce P. Mgr. Wolfgang Karel Horák, O.Praem. Jako hlavního celebranta pozval generálního vikáře Mons. Martina Davídka. Po skončení mše svaté se poutníci vydali ke kříži, který stojí na místě bývalého kostela sv. Klimenta, jehož počátky lze vysledovat až k žákům sv. Cyrila a Metoděje. P. Horák se zde s poutníky pomodlil modlitbu Anděl Páně a poté jim dal své požehnání. Po skončení liturgické části pouti byli přítomní pozváni na agapé na místní statek, kde mohli také posedět a podělit se o své zážitky nejen z pouti, ale i každodenní praxe křesťanského života. Příští pouť na ostrov sv. Klimenta se bude konat opět za rok na svátek sv. Cyrila a Metoděje.

Foto: archiv farnosti

Pouť ke sv. Prokopovi ve Staňkovicích

Malá místní poutní slavnost ke sv. Prokopovi se uskutečnila v neděli 10. července 2022 ve Staňkovicích, které se nacházejí nedaleko od Litoměřic. Mši svatou v kapli sv. Prokopa na návsi předsedal místní duchovní správce a děkan litoměřické kapituly J.M. can. Karel Havelka. Po mši svaté se poutníci odebrali k výklenkové kapličce, která se nachází na kraji obce. Zde se pomodlili litanie k českým zemským patronům. Pouť byla zakončena na návsi před kaplí sv. Prokopa, kde se poutníci občerstvili a popovídali si. Podobné malé místní poutě ke sv. Prokopovi probíhají na mnoha místech litoměřické diecéze.

Foto: Martin Davídek

Fatimský den v Mariánských Radčicích

Foto: Dominik Faustus

V kostele Panny Marie Bolestné v Mariánských Radčicích se již od 90. let 20. století konají každého 13. dne v měsíci od 16 hodin mariánské poutě. Tradici zavedl osecký opat P. Bernhard Thebes (1928-2010). Ve středu 13. července 2022 na tuto místní pouť přijal pozvání generální vikář Mons. Martin Davídek. Jáhenskou službu konal Mgr. Jiří Breu. Bohoslužba začíná modlitbou loretánských litaní v ambitech okolo kostela a následuje mše svatá zakončená adorací se svátostným požehnáním. Panna Maria, která se ve Fatimě v roce 1917 zjevovala pravidelně 13. den v měsíci se přimlouvá za všechny, kdo ji tento den prosí o přímluvu.

Foto: Dominik Faustus

Pouť do kaple sv. Máří Magdaleny v Tašově

V sobotu 23. července 2022 se od 14 hodin konala v kapli sv. Máří Magdaleny v Tašově ve farnosti Proboštov, kterou spravuje děkan litoměřické kapituly prelát J.M. can. Karel Havelka, pouť. Sv. Marii Magdalenu přijeli do Tašova uctít mj. i poutníci z Německa, kteří jsou potomky německy mluvících obyvatel, vysídlených po skončení druhé světové války. Tito potomci tašovských rodáků do Tašova přijíždějí každoročně a připomínají si nejen tragické události 20. století, ale zároveň podporují záchranu této sakrální památky. Po skončení bohoslužby se i letos konalo společné českoněmecké setkání s občerstvením.

Foto: archiv farnosti

Poutní mše v Křimově

V sobotu 23. července 2022 oslavili jirkovští a chomutovští farníci spolu s místními památku sv. Jáchyma a Anny ve starobylém horském kostele v obci Křimov na hřebenu Krušných hor nad Chomutovem. Informace o kostele jsou doloženy již před rokem 1361, později prošel gotickou a následně barokní přestavbou. Mši sv. sloužil jirkovský děkan, R.D. Miroslav Dvouletý.

Foto: Jiří Vopálenský

Pouť ke sv. Anně v Nučnickách

V Nučnickách ve farnosti Libotenice, která spadá pod farní obvod Tezevín, se v neděli 31. července 2022 konala malá místní pouť do kaple sv. Anny. Místní obyvatelé kapli uklidili a vyzdobili. Mši svatou zde sloužil místní duchovní správce P. Mgr. Wolfgang Karel Horák O.Praem., který při promluvě vycházel z poselství papeže Františka ke 2. světovému dni prarodičů a seniorů. Po mši svaté poutníci ochutnali poutní koláčky, které upekla jedna z farnic. Poté poutníci ještě poseděli v restauraci U Přívozu v Nučnickách.

Foto: archiv farnosti

Poutní mše svatá v kostele sv. Ignáce v Chomutově

V neděli 31. července 2022 se v kostele sv. Ignáce v Chomutově konala poutní mše svatá ke cti patrona tohoto chrámu, který je jediný kostel v litoměřické diecézi pod patronací tohoto světce. Hlavním celebrantem byl kvardián kláštera kapucínů Praha – Nové Město P. Mgr. Vojtěch Drahomír Dvouletý OFM Cap, rodný bratr R.D. Mgr. Miroslava Dvouletého. Ten v litoměřické diecézi působí jako děkan farnosti Jirkov.

Foto: Foto: Jiří Vopálenský

První svaté přijímání v roce 2022

LOUNY

26. června 2022

Foto: Jiří Vopálenský

JENÍKOV

červenec 2022

Foto: archiv farnosti Jeníkov

Kapitulní vikář Josef Hendrich v roce 1977

Pokud bychom si chtěli litoměřickou diecézi v období komunistické totality spojit s jednou osobností, bude jí nepochybně Štěpán kardinál Trochta. A to přesto, že z oněch 41 let vykonával úřad diecézního biskupa pouze necelých 11 let (1948–1953, 1968–1974). Zbýlých 30 let (pokud pomineme několik měsíců episkopátu Josefa Koukla) vedli diecézi kapitulní vikáři, tedy členové litoměřické kapituly, zvolení jako dočasní správci diecéze – nejprve v letech 1953–1968 Eduard Oliva a následně v letech 1974–1989 Josef Hendrich. Zdá se, že oba tito kněží se pomalu vytrácejí z paměti naší diecéze. A byť se jedná o komplikované a zejména v případě Eduarda Olivy i poměrně temné osobnosti, je nutné si uvědomit, že vedli diecézi v nelehkých dobách a svými činy ji také zásadním způsobem usměrňovali, čímž se plně zapsali do jejích dějin. V těchto dnech si připomínáme 100. výročí narození Josefa Hendricha, který je snad právě kvůli tomu, že ho ještě mnozí pamatují, hodnocen různě – někteří jej dehonestují jakožto zcela prorežimního kněze, jiní předpojatě obhajují jeho činy. Na následujících řádcích bych se chtěl pokusit o kritické a střízlivé hodnocení jeho osobnosti, založené primárně na stu-

diu dobových dokumentů, přičemž předesílám, že se nutně jedná jen o jakousi prvotní sondu, která na mnohé otázky spojené s Hendrichovými činy a postoji neumí jednoznačně odpovědět a pouze se o to pokouší.

Josef Hendrich se narodil 21. srpna 1922 v Rochově u Brozán nad Ohří, kde byl také pokřtěn, do chudé rodiny – otec Josef pracoval jako zedník, matka Emilie v zemědělství. Příliš detailů z Hendrichova dětství neznáme, v letech 1928 až 1933 navštěvoval obecnou školu v rodné obci, následně zřejmě díky svému talentu studoval reálné gymnázium v Roudnici nad Labem. Přihlásil se ke studiu teologie v rámci své litoměřické diecéze, avšak vzhledem k dobovým okolnostem nastoupil do kněžského semináře do Prahy, resp. Dolních Břežan, kde tehdy studovali litoměřičtí seminaristé české národnosti, zatímco litoměřický seminář připravoval budoucí kněze německé národnosti pro litoměřickou, pražskou i královéhradeckou diecézi. Alumnum však Hendrich byl jen několik měsíců, neboť v roce 1942 byl odveden jako tzv. totálně nasazený na práci v německém průmyslu, konkrétně v jeho případě do Berlína. Po jistě šťastném návratu pokračoval v roce 1945 ve studiu teologie podle změn v sídle litoměřického kněžského semináře střídavě v Praze a Litoměřicích, kde byl také v katedrále 26. června 1949 biskupem Štěpánem Trochou vysvěcen na kněze. Od 2. srpna téhož roku byl ustanoven kaplanem v Liberci, kde působil pod vedením administrátora Vojtěcha Kodery, jednoho z blízkých Trochtových spolupracovníků. Po necelém roce se v červnu 1950 stal administrátorem v Jablonném v Podještědí (a excurrando v Rynolticích a Jitřavě), kde jako duchovní správce nahradil dominikánskou komunitu zlikvidovanou v rámci Akce K několik týdnů předtím.

Dobové posudky církevních tajemníků nám ukazují Josefa Hendricha v podobě, která v mnoha směrech odpovídá jeho pozdějšímu hodnocení, kdy dělá tu, co z hlediska státu ve své funkci musí, avšak neprojevuje se aktivisticky – zúčastnil se politického školení v České Kamenici, kde se „skutečně dobře projevil“, v běžné praxi se však podle závěrů školení nechová; zúčastnil se mírové pouti na Velehradě, ale jako soukromá osoba; na instalaci nového generálního vikáře Olivy byl přítomen pouze v katedrále, dalšího programu s projevem vlasteneckého kněze a ministra Josefa Plojhara se nezúčastnil; do mimocírkevních politických a společenských aktivit se nijak nezapojil, neboť je plně vytížen správou svěřených farností.

V Jablonném zůstal Josef Hendrich osm let, což bylo v rámci 50. let v litoměřické diecézi spíše výjimkou, neboť vzhledem k proměnlivé personální situaci zde byla velká fluktuace duchovních správců. Jeho dalším působištěm se stala Kovář na Mladoboleslavsku a od 1. června 1959 Břežno

u Mladé Boleslavi, odkud spravoval také farnost Plasy. O důvěře, již si vybuodoval v rámci diecézní i státní struktury plně vypovídá fakt, že se v roce 1959 stal vikariátním sekretářem mladoboleslavského vikariátu, jímž zůstal i po změně vikariátní struktury o dva roky později, a především k 1. březnu 1966 datované jmenování administrátorem v Mladé Boleslavi a vikářem mladoboleslavského vikariátu.

Po návratu Štěpána Trochty do úřadu litoměřického biskupa došlo v roce 1972 také (zřejmě spíše pod státním tlakem) k doplnění tehdy již fakticky personálně vyprázdňené litoměřické katedrální kapituly. Novými kanovníky se stali generální vikář Tomáš Holoubek, rektor semináře Václav Červinka, administrátor v Bělé pod Bezdězem Jaroslav Dostálek a právě Josef Hendrich. Tato jména byla jistým kompromisem mezi představami Štěpána Trochty a státu. Ačkoliv nejsme schopni konkrétní jednání rekonstruovat, figuruje Hendrichovo jméno na rozdíl od osob, které se neúspěšně snažil prosadit Trochta (Václav Hataš, František Kolář) či stát (František Ondrouch, Josef Dobiáš), resp. těch pro stát nejprve spíše nepřijatelných (Jaroslav Dostálek), ve všech seznamech navrhovaných kandidátů. Slavnostní instalace nových kanovníků – Hendrich obsadil dignitu II. svatoštěpánského kanovníka – se pak konala v litoměřické katedrále 28. září 1972.

Právě kanovnický post byl klíčový pro další životní osud Josefa Hendricha. Poté, co 6. dubna 1974 v dopoledních hodinách zemřel Štěpán kardinál Trochta, čímž se úřad litoměřického biskupa stal vakantním, se musela dle tehdy platného kanonického práva (kán. 429–444 CIC 1917) do osmi dnů sejít katedrální kapitula, aby ze svého středu zvolila dočasněho správce diecéze – kapitulního vikáře. Státní úřady v tomto směru neponechaly nic náhodě a ještě 6. dubna večer se vedoucí sekretariátu pro věci církevní ministerstva kultury České socialistické republiky (nad ním pak ještě existovala federální obdoba tohoto úřadu) František Jelínek vydal do Mladé Boleslavi, kde na arciděkanství navštívil Josefa Hendricha kvůli volbě nového kapitulního vikáře, přičemž mu tento post nabídl a Hendrich tuto nabídku přijal. Obdivuhodná rychlost jednání státních úřadů byla podmíněna především snahou zajistit, aby byl zvolen jím vyhovující kandidát, což si ještě pojistila „pohovory“ se všemi kanovníky před volbou, která proběhla 10. dubna v Litoměřicích a v níž byl jednomyslně kapitulním vikářem zvolen právě Josef Hendrich, který následně dostal i potřebný státní souhlas k tomu, aby mohl tuto funkci vykonávat (pro ústně tradovaný výklad, že napoprvé byl kapitulním vikářem zvolen Tomáš Holoubek, ovšem nedostal státní souhlas a volba se musela narychlo opakovat, aby skončila v Hendrichův prospěch, jsem nenašel žádné písemné doklady – naopak lze tvrdit,

že státní úřady chtěly takovému scénáři předjet; ostatně bez takovéto intervence mohla být volba Holoubka jakožto generálního vikáře vcelku logická).

Proč si státní úřady vybraly právě Josefa Hendricha? Důvodů najdeme jistě více, za klíčový však považují již omezený výběr kandidátů, tedy členů katedrální kapituly. Jak vyplývá z pozdějších posudků litoměřických kanovníků, které si vedl sekretariát pro věci církevní, zůstal Josef Hendrich prakticky jediným vhodným kandidátem, neboť jej neomezovaly zdravotní (jako Eduarda Olivu, Václava Truxu a částečně i Mojžíra Melana), nebyl označován jako protistátně smýšlející (jako Jaroslav Dostálek), neměl údajně omezené schopnosti pro zastávání vyšších úřadů (jako Mojmír Melan), nežil trvale v Německu a tudíž ani fakticky nepřipadal v úvahu (jako v roce 1946 odsunutý Georg Zischek, o němž státní úřady neuvažovaly ani v teoretické rovině), nezastával důležitou funkci, kde by bylo těžké hledat nového kandidáta (jako rektor semináře Václav Červinka) a nebyl přímo propojen se správním aparátem biskupa Štěpána Trochty, který byl státu trnem v oku (jako Tomáš Holoubek). Josef Hendrich měl naopak dle těchto posudků „naprosto kladný poměr k socialistickému zřízení“, byl v minulosti aktivně činný v rámci Mírového hnutí katolického duchovenstva, působil v době volby v krajském výboru Sdružení katolických duchovních Pacem in terris, byl členem okresního výboru Československé strany lidové, „v krizových letech 1968–69 se neztotožňoval s negativními stanovisky církve“ a celkově je hodnocen jako „disciplinovaný zkušený církevní hodnostář, dobrý organizátor a ve výkonu funkce důsledný“.

Pokud budeme hodnotit Hendrichovy vnitřní motivace, ocitáme se samozřejmě na tenkém ledu, ale vzhledem k charakte-

Kapitulní vikář Josef Hendrich v roce 1977

ru úřadu kapitulního vikáře jako takového se mělo jednat pouze o dočasnou funkci, byť zkušenosti z předchozích desetiletí a jiných diecézí byly odlišné. Ovšem v roce 1973 byl dlouholetý olomoucký kapitulní vikář Josef Vrana v důsledku kompromisních jednání mezi státem a Vatikánem (v duchu tzv. Ostpolitik papeže Pavla VI.) vysvěcen na biskupa, byť se stal pouze apoštolským administrátorem olomoucké arcidiecéze, další tři noví biskupové pak byli vysvěceni na Slovensku. Ačkoliv byly tyto kroky Svatého stolce zejména vzhledem k aktivní činnosti těchto ordinářů v Pacem in terris kritizovány, existovala ne zcela nereálná naděje, že by mohly být podobným způsobem obsazeny i další vakantní biskupské stolce. Ať už se k tomuto scénáři Josef Hendrich upínal v obecné rovině či ve vizi své osobní budoucnosti (být nejpozději od počátku 80. let bylo jasné, že se jedná o nereálnou vizi – pro Svatý stolec byl jako kandidát nepřijatelný), nebo jej nechával zcela chladným, dokladem vnímání dočasnosti setrvání v pozici kapitulního vikáře je jeho nepřerušené působení ve funkci mladoboleslavského administrátora a okrskového vikáře, a to až do 30. června 1983. Ostatně v Mladé Boleslavi stále

Neznámý kněžský pohřeb - zleva královéhradecký biskup Karel Otčenášek, ordinariátní sekretář Josef Helikar a Josef Hendrich (další dvě osoby se zatím nepodařilo identifikovat)

bydlel a v Litoměřicích pobýval vesměs jen během pracovních dnů, což vadilo i státním úřadům.

Ty naopak kvitovaly, jakým způsobem se pod Hendrichovým vedením proměnil správní aparát diecéze. Z ordinariátu byli nuceni odejít blízcí Trochtovi spolupracovníci Emil Škurka, Josef Pekárek (oba salesiáni) a Jaromír Korejs. Na nižší posty v rámci biskupské kurie se přesunuli Tomáš Holoubek a Josef Helikar. Právě o jejich zkušenosti se správou diecéze se musel Hendrich nutně opřít, nejednalo se však jistě o idyllické soužití, a byť se jedná ze strany státních úřadů o možnou snahu rozdmýčkovat problémy, lze vypozařovat napětí ve vztahu mezi Josefem Hendrichem a Tomášem Holoubkem, které vedlo na podzim roku 1980 Hendricha k podání rezignace na post kapitulního vikáře k 1. březnu 1981 (oficiálním důvodem tohoto kroku byl zdravotní stav). Po náhlém úmrtí Tomáše Holoubka 14. ledna 1981 však Hendrich vzal tuto rezignaci zpět a byl ochoten zůstat v úřadu „až do vyřešení řádné kanonické správy diecése“.

Tato věta začala být aktuální zejména v roce 1983, kdy vešel v účinnost (27. listopadu 1983) nový kodex kanonického práva, který již ve svých ustanoveních neznal pojem kapitulní vikář a správa vakantní diecéze se měla řešit volbou administrátora diecéze sborem poradců (kán. 416–430 CIC 1983). K tomu samozřejmě nedošlo a postavení Josefa Hendricha jakožto správce diecéze je z hlediska církevního práva poněkud problematické, což si i nepochybně uvědomoval a tituloval se již ne jako kapitulní vikář ale jako administrátor či ordinář litoměřické diecéze. Na jeho obhajobu je třeba sdělit, že kroky podle nového kodexu nemohl v tomto ohledu pouze o své vůli naplnit.

Sdružení katolických duchovních Pacem in terris byla v roce 1971 vzniklá organizace sdružující kněze, kteří více či méně spolupracovali s vládnoucím režimem, přičemž je nutné v jeho hodnocení rozlišovat řadové a příliš neangažované členy, kteří své členství používali jako určité krytí své další činnosti, od aktivních držitelů vedoucích pozic. Josef Hendrich se stal členem sdružení zřejmě již v roce 1972, přičemž se k jeho působení stavěl velmi kladně např. na vikariátních konferencích. Bez svého členství v Pacem in terris by se zřejmě nestal kapitulním vikářem a tento post ho naopak předurčil k vyššími pozicím v rámci tohoto sdružení – po angažmá v krajském výboru byl v letech 1977–1984 předsedou jeho české části a od roku 1980 místopředsedou federálního sdružení, od roku 1985 byl řadovým členem federálního předsednictva. Ačkoliv se tak stal jednou z tváří tohoto sdružení, což ostatně potvrzuje udělení státního vyznamenání Za zásluhy o výstavbu v roce 1985, osobně své angažmá vnímal spíše jako nucené vzhledem ke své funkci. Ovšem v souvislosti s papežským dekretem Quidam

Animátoři diskusních skupinek;
Zdroj: Josef Polehňa (Člověk a víra)

V Hradci Králové se v letošním srpnu konalo již sedmé Celostátní setkání mládeže, na které dorazily přes 4000 mladých, aby spolu mohli tvořit jedno velké společenství. Za Lito-měřickou diecézi vyrazilo na setkání kolem 80 účastníků, nejen běžných, ale i dobrovolníků, kteří se zapojili do přípravných týmů. Potkat jste je mohli například mezi pořadateli, ve výtvarných dílnách, nebo jako moderátory diskusních skupinek.

Motto letošního setkání

Mottem setkání byl úryvek ze Skutků apoštolů: „**Vstaň! Udělám z Tebe svědka toho, co jsi viděl.**“ (Sk 26,16) Toto motto vybízí mladé, ale i každého z nás, k tomu vstát, chopit se vlastního života a konat. Žasnout nad Božím stvořením a zvěstovat ho mezi národy.

Každý den byl navíc doplněn o výzvu, na kterou navazovaly katecheze a diskuse ve skupinkách. Výzvy zněly: „Bud' tady, bud' vděčný, bud' Božím dítětem, bud' svědkem ve světě, bud' svědkem doma a bud' svatý“. Postupně nás tak provázely od prožívání přítomnosti přes náš vztah s Bohem a svědectví o něm až k našemu cíli – svatosti.

Program setkání

Program setkání se tradičně skládá z několika částí – společného každodenního slavení mše svaté, dopoledního a večerního programu na hlavním podiu a volitelného odpoledního programu. Program na hlavním podiu provází moderátoři, spolu s nimi režie. Ta program prokládá zábavnými scénkami – letos přinesla televizní show Po Stopách, jejímž hlavním hostem byl svatý Pavel. Na podiu nechyběly ani kapely – letos na každý den jedna. Pro účastníky tak postupně hrály VeKa, No Problema, Kapři, SBMka či Adorare. V odpoledních blocích si účastníci mohli vybrat ze široké nabídky přednášek, workshopů, koncertů, sportu či tvořivých dílen. Nechyběly ani diskuse nebo divadlo.

Novými prvky letošního programu byly zejména diskusní skupinky. Do skupinek o 10-20 lidech byli účastníci předem rozděleni podle věku. V nich se setkávali každý den, vždy po skončení dopolední katecheze. Každá ze skupinek měla přiděleného animáto-

ra, který prostřednictvím různých aktivit a doplňujících otázek vedl diskusi rozvíjející přednesená témata.

Dalším novým prvkem setkání bylo tzv. svědectví skutkem. Tato aktivita probíhala celý den a v jejím rámci se účastníci mohli zapojit do pomoci obyvatelům Hradce. Mnoho mladých tak pomáhalo uklízet parky, mýt okna, stěhovat a různými dalšími cestami šířit radostné svědectví.

Zapojení mladých naší diecéze

Největší část dobrovolníků z naší diecéze se zapojila v přípravném týmu výtvarných dílen. Zde si účastníci mohli vyrobit malované tašky, vlastní dřevěný kříž, růžence, věnec z pentlí a vlny, ušít si vlastní sešit nebo vymyslet kapesní minihru. Vyráběla se také přáníčka, která následně putovala k obyvatelům Hradce. Extrémní zájem byl o výrobu barefootek – během několika málo dnů se vyrobilo přes 300 párů.

Svědectví účastníků

Co se účastníkům setkání nejvíce líbilo nebo je nejvíce zasáhlo? To se dozvíte v několika následujících od-povědích:

„Já byl překvapený tím, jak bylo vše zorganizované. Jistě, ne vše fungovalo na 100 %, ale vzhledem k počtu lidí to bylo úctyhodné. Skvělé využití možností Hradce, co se týče ubytování, jídla či přednášek. Nejsilnější

moment setkání pro mne byl, když při poslední společné adoraci u hlavního podia začalo přšet.“

Gregor

„Pro mě osobně bylo CSM vyčerpávající, protože jsem byla součástí hned dvou přípravných týmů, zároveň ale doteď čerpám z radosti, která přichází po dobře odvedené práci od účastníků nazpět.“

Lenka

Na CSM jsem jel poprvé a musím se přiznat, že jsem jel se smíšeným očekáváním, protože osobně moc nemusím tyto velké akce jakéhokoli druhu. Ale musím říct, že jsem byl na konci setkání velmi spokojen a bylo mi i trochu líto, že už končí. Pokud bych měl vypíchnout nějaké body programu, které mě nejvíce nadchly, tak to byla ekumenická diskuse s otcem biskupem Holubem a zástupci ČCE, adventistů a Církve bratrské. Na ní totiž zazněla spousta zajímavých postřehů na katolickou církev zevnitř i zvenku od ostatních církví a zároveň to hezky sloužilo jako taková malá sonda do pojmání a prožívání křesťanské víry z jiné než té katolické stránky. Druhým takovým bodem byla závěrečná večerní adorace, která pro mě byla chvílí nejintenzivnějšího setkání s Bohem, které jsem na celém CSM zažil.

To, co mi ovšem přišlo na celém programu nejlepší, byl koncept diskusních skupinek, kde byli účastníci rozděleni do skupin napříč diecézemi a ve kterých se diskutovalo na téma katechezí, které byly součástí ranního programu. Bylo totiž velice příjemné a obohacující slyšet, jak věci prožívají lidé stejného věku z úplně jiných konců republiky, jaké mají názory na různá duchovní témata a že jsou tak schopni naslouchat a sdílet se, aniž by soudili druhé za jejich názory. Já sám jsem byl animátorem jedné tako-

Přípravný tým Tvořivých dílen
Zdroj: Petr Hrabovský (Člověk a víra)

vé skupinky a musím říct, že jsme se během těch čtyř dní docela sblížili – poslední večer „celostátka“ jsme dokonce strávili spolu.

Nakonec jsem tedy odjížděl v úplně jiné náladě, než jsem přijížděl. Měl jsem radost a byl jsem vděčný Bohu, že jsem se mohl takovéto akce zúčastnit, protože mě to nabilo do dalšího duchovního života. Rozhodně, pokud jste mladí a chcete něco podobného zažít, vyrazte příští rok na světové dny mládeže do Lisabonu. Já sám tam, pokud to bude v mých možnostech, pojedu.

Jan

Další setkání mládeže

Další setkání mládeže, tentokrát celosvětové úrovně, se bude konat **1. – 6. 8. 2023 v Lisabonu**. Hlavnímu programu budou předcházet tzv. „Dny v diecézích“, během kterých budou mít mladí možnost nahlédnout do života různých portugalských farních společenství. Více informací k tomuto setkání bude zveřejněno do konce měsíce října na webu svetovednymladeze.cz.

Wanda Velinská

Na hradecké celostátní setkání mládeže zavítala také skupina z Jabloného v Podještědí. Kromě bohatého duchovního programu mohli účastníci vybírat ze široké nabídky sportovních aktivit, kreativních dílniček, přednášek a workshopů. Do programu byl i tentokrát zahrnut den pro rodiny společně se stanovíšti, na kterých mohli nejmladší účastníci plnit rozličné úkoly.

Závěrečná adorace

Příběhy apoštolského vyznání víry

„Pán“, řecky Kyrios, hebrejsky Adón, případně v plurálu majestaticu Adónaj, je v Bibli především pojmenováním Boha, všemohoucího Pána nebe i země, všech tvorů živých i mrtvých, Vládcem nad veškerým časem, nad dějinami. Starozákonní Adón, či Adónaj, je kořenem řeckého Kyrios, našeho českého „Pán“. Adón je původně označením člověka, muže, otce rodiny, později vztaženo též na jakoukoliv důležitou mužskou autoritu ve společnosti. Tak adón může být označením pro vojvodu, krále, vysoce postaveného úředníka, zaměstnavatele, boháče, vůdce klanu, hlavní autority v širší rodině, atd. V Bibli však označení adón je nejvíce používáno pro samotného Boha, Hospodina. Boží jméno Jahve se z posvátné úcty před Bohem nesmělo vyslovovat. Ačkoliv bylo psáno „Jahve“, vyslovovat se mohlo převážně jako Adón, nebo Adónaj, tedy naše „Pán“. Toto hebrejské označení Boha bylo do řečtiny překládáno výlučně (řecký překlad starozákonní Bible, zvaný „Septuaginta“) slovem „Kyrios“. Toto řecké slovo mimobiblicky nevyjadřuje jen označení nadpřirozené božské bytosti (v antickém pohanství), ale též jako původně v hebrejštině označení mužské autority v lidské společnosti. V Novém zákoně se potom slovo Kyrios stalo téměř výlučným označením Ježíše Krista. Každý věřící, ačkoliv třeba není zběhlý v antické biblické řečtině, dobře zná zvolání „Kyrie eleison“, tedy „Pane smiluj se“, kdy se k Ježíši Kristu obracíme jako k tomu, který má božskou autoritu. Že je Ježíš Kristus „Pánem“ pro mě, pro tebe, pro nás, nakonec úplně pro všechny, bez ohledu na to, jestli jsou či nejsou věřící, je v novozákonních textech často vyjadřováno a zdůrazňováno. Spontánně mě napadají tři texty, kdy je pro Ježíše Krista tato božská, univerzální autorita vyjádřena a zdůrazněna.

VĚŘÍM...
V PÁNA NAŠEHO

První z nich by možná napadl každého z nás, je to známý hymnus na božský majestát Ježíše Krista, který cituje svatý Pavel v listě křesťanům ve Filipech: *Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán (Kyrios).* Tento nádherný hymnus rozjímá o předpokladech cesty Ježíše Krista k všeobecné autoritě u všech lidí i andělů. Předpoklad pro pojmenování „Pán“, které udílí samotný Bůh Otec, je vědomé zřeknutí se svého božského majestátu, své božské přirozenosti, v zájmu stát

se jedním z lidí, být jako každý jiný člověk. Boží Syn se zřiká projevů svého božství, aby se mohl stát plně člověkem, jedním z nás. Ježíšova pokora a radostná poslušnost vůči nebeskému Otci je jeho cestou na vladařský trůn, z něhož vládne celému světu, před nímž musí dříve či později „pokleknout každé koleno a každý jazyk musí vyznat: Ježíš Kristus je Pán“. Jsme zváni k poslušnosti a respektu vůči božskému Pánu, který sám byl poslušný, pokorný, respektoval autority tehdejšího společenského uspořádání.

Dalším krásným textem, který je též svým způsobem duchovní poezii, máme opět od svatého Pavla z listu římským křesťanům: *Žádný z nás nežije sám sobě ani neumírá sám sobě. Neboť žijeme-li, žijeme pro Pána, umíráme-li, umíráme pro Pána. Ať tedy žijeme nebo umíráme, patříme Pánu. Vždyť právě proto Kristus umřel*

a vstal k životu, aby se stal Pánem nad mrtvými i nad živými. ... Všichni přece budeme stát před Božím soudem. Vždyť v Písmu se říká: ‚Jako že jsem živ, praví Pán, přede mnou poklekne každé koleno, a každý jazyk bude velebit Boha.‘ Každý z nás tedy bude muset sám za sebe vydat Bohu úcty. Kristova božská autorita, která je zde stále znovu vyjadřována označením „Pán“, není, i když by naprosto spravedlivě mohla být, tedy není dosažena z „pozice silnějšího“, ale Kristus k ní dospěl tím, že až do hořkého dna smrtelnosti prožil náš lidský život. Sám zemřel jako člověk a vstal z mrtvých svou božskou mocí, aby se stal Pánem nad mrtvými i živými. Hluboká a nádherná úvaha. Jestliže se k Ježíši Kristu obracíme jako k nejvyšší autoritě nad naším životem, nikdy bychom neměli zapomínat na to, že naše poslušnost vůči Němu je vlastně ta nejdůstojnější svoboda, neboť On, ačkoliv je Pán, se choval a stále se chová k nám jako „ten, který slouží“. Slouží plností, svobodě a radosti našeho života, a dělá to tak, že mu není cizí nic z toho, co v životě prožíváme, protože to vše sám prožíval.

Posledním, opět poeticky hymnickým textem, kde je Ježíši Kristu přiznána nejvyšší autorita nade všemi tvory, nade všemi lidmi, je zvolání zástupů nebešťanů v Božím království: *„Beránek, který byl zabit, si zaslouží, aby přijal moc, bohatství, moudrost a sílu, čest, slávu i chválu! A všechno tvorstvo na nebi, na zemi, v podsvětí i na moři, a vše, co je v nich, jsem slyšel volat: ‚Tomu, který sedí na trůně, i Beránkovi přísluší chvála, čest, sláva i moc na věčné věky!‘* Zde sice nemáme přímo titul „Pán“, ale je plně obsažen v symbolu beránka. Označení Ježíše Krista jako „Beránka“, je vlastně jakýsi symbolický jinotaj pro Ježíšovu božskou autoritu pro veškeré tvorstvo. V symbolu beránka, tedy pokojného, odevzdaného obětího tvora, se zhuštěně a poeticky vyjadřuje to, co předchází dva hymny vyjadřující popisem Ježíšovy pokory, služebnosti, poslušnosti až k smrti. Tyto vlastnosti bohočlověka Ježíše Krista jsou zároveň pozváním, abychom je též ve svém životě následovali, abychom se jimi inspirovali, abychom je ve svém nitru uskutečňovali a ony aby se staly naším způsobem životních postojů, které nás v následování Ježíše mohou dovést do nebeského království, kde Ježíš panuje jako Král.

R.D. Mgr. Jiří Voleský

Foto: pixabay.com

ŘÍJEN

V rámci kalendária považují za nutné vrátit se alespoň ještě na skok do září, kde by nemělo zapadnout připomenutí úmrtí 12. sídelního litoměřického biskupa Augustina Pavla Vahaly. Tento původně moravský duchovní – na kněze byl vysvěcen ve Vídni 22. září 1827, tedy před 195 lety – se stal litoměřickým biskupem v roce 1866 a z jeho 11letého episkopátu, v němž v mnohém navazoval na působení svého dlouholetého předchůdce Augustina Bartoloměje Hilleho, lze zdůraznit především jeho účast na I. vatikánském koncilu (1869–1870), čímž se stal dosud jediným litoměřickým biskupem, který měl na takovémto celocírkevním sněmu podíl. Vahala zemřel v Litoměřicích 10. září 1877, tedy před 145 lety, a o tři dny později byl pohřben do biskupské hrobky na místním hřbitově.

Již zmíněný Augustin Bartoloměj Hille se stal litoměřickým biskupem v roce 1832, tedy po „povyšení“ Vinzenze Eduarda Mildeho na vídeňský arcibiskupský stolec. Biskupské svěcení přijal Hille 16. září 1832, tedy před 190 lety, v kapli Všech svatých na Pražském hradě a jako litoměřický biskup byl intronizován 7. října téhož roku – litoměřickou diecézi pak vedl dalších takřka 33 let.

Před 30 lety, konkrétně 28. září 1992, byl po dlouholeté opravě znovu vysvěcen kostel sv. Václava a Blažeje v Děčíně. Nedaleký kostel sv. Petra a Pavla byl do své současné podoby přestavěn na počátku druhého desetiletí 18. století a před 310 lety, konkrétně 9. října 1712 ho vysvětil (benedikoval) tehdejší arnoldický farář Johann Christoph Müller. Před 320 lety, konkrétně 12. října 1702, položil teplický děkan Johann Caspar Roggendorf základní kámen k barokní novostavbě farního kostela sv. Petra a Pavla v Křemýži na Teplické.

Současné biskupské gymnázium v Bohosudově navazuje na tradice gymnázia, které zde od poloviny 19. do poloviny 20. století vedli jezuité, kteří byli rovněž pověřeni vedením studentů v tzv. konviktu – vzhledem k dalšímu pokračování většiny studentů směrem ke kněžství se tomuto ústavu říkalo také malý seminář. Méně známou skutečností pak zůstává, že na počátku 20. století byl z iniciativy tehdejšího rektora litoměřického kněžského semináře a pozdějšího pražského arcibiskupa Františka Kordače zřízen podobný konvikt také v Mladé Boleslavi. Jeho alumni, pocházející zejména z české části diecéze, byli vedeni tamními piaristy a studovali na tamním gymnáziu. Konvikt začal fungovat před 120 lety – 21. října 1902 vysvětil jeho budovu litoměřický biskup Emanuel Jan Křtitel Schöbel.

Před 200 lety, konkrétně 24. října 1822, rezignoval na post litoměřického biskupa Josef Hurdálek. Tato rezignace byla vyústěním tzv. bolzanistické aféry, která zasáhla litoměřický kněžský seminář na sklonku druhého desetiletí 19. století. Podstatou byly filozoficko-náboženské názory originálního kněze a myslitele Bernarda Bolzana, které zásadním způsobem ovlivnily i četné pedagogy, působící při semináři (jmenovat lze především Vincence Zahradníka či Michaela Fessla), přičemž výchova alumnů v tomto duchu byla ve Vídni hodnocena jako problematická a po policejních zásazích proti samotným pedagogům se k rezignaci rozhodl i sám Hurdálek.

Před 30 lety, konkrétně 28. října 1992, byl Štěpánu Trochtovi udělen in memoriam Řád Tomáše Garrigue Masaryka III. třídy. Naopak již 345 let uplyne 2. listopadu od slavnostního vysvěcení (konsekrace) kaple sv. Jana Křtitele, stojící nedaleko litoměřického Dómského náměstí biskupem, Jaroslavem Ignácem ze Štemberka. Dne 10. listopadu si pak připomeneme 240 let od vysvěcení (benedikce) novostavby kostela sv. Antonína Paduánského v Kytlicích, kterou provedl tehdejší českolipský okrskový vikář Johann Christoph Preisler.

V aktuálním čísle je věnována detailnější pozornost litoměřickému kapitulnímu vikáři z let 1974–1989 Josefu Hendrichovi. Jeho předchůdcem v tomto úřadu, který diecézi vedl v letech 1953–1968, byl Eduard Oliva. Tento rodák ze švýcarského Bernu, který teologii vystudoval na své vlastní náklady, se do litoměřické diecéze dostal z vlastní iniciativy až po roce 1945. Stal se jedním z prominentních tzv. vlasteneckých kněží, kteří velmi ochotně spolupracovali s komunistickým režimem, díky čemuž se velmi rychle (a fakticky nikoliv ze záměru diecézního biskupa) stal generálním vikářem litoměřické diecéze a po Trochtově zatčení v lednu 1953 i kapitulním vikářem. Poté, co se po 15 letech vrátil Štěpán Trochta do svého úřadu, se Oliva stáhl do ústraní a po těžké nemoci zemřel 18. listopadu 1972, tedy před 50 lety, v Liberci, pohřben byl následně v Litoměřicích.

Mgr. Martin Barus

Slavnostní předání nových elektromobilů terénní pečovatelské službě Charity Litoměřice

Pondělí 5. září 2022 patřilo na Střeleckém ostrově v Litoměřicích elektrovozidlům a Charitě Litoměřice. Ředitelka Charity Litoměřice převzala z rukou zástupce společnosti Autobond Group a.s. pomyslný klíč od jedenácti vozidel. Klíče od jednotlivých aut pak převzala vedoucí pečovatelské služby Alena Mohauptová.

K dnešnímu dni má tak Charita Litoměřice největší vozový park s elektrifikovanými vozy v Ústeckém kraji. V příštím roce bude doplněn o dalších jedenáct vozů s pohonem plug-in hybrid, které jsou již zadány do výroby. Vozidla jsou financována z dotačních zdrojů Evropské unie, dotace pokryla 95% nákladů.

„Jedná se o významný krok, kterým se Charita Litoměřice snaží modernizovat, zkvalitňovat a zefektivňovat terénní pečovatelskou službu a současně pokračovat v zavádění elektromobilů do sociálních služeb,“ přibližuje projekt ředitelka Charity Litoměřice a zároveň ředitelka Diecézní charity Litoměřice Karolína Wankovská.

Charita Litoměřice pořídila první dvě vozidla na elektrický pohon již před dvěma roky. Na základě těchto zkušeností se rozhodla rozšířit svůj vozový park právě o elektromobily. V návaznosti na realizaci projektu došlo k významné transformaci terénní péče.

„Za velkou podporu nejen v elektromobilitě, ale celkovému rozvoji naší Charity, děkujeme Městu Litoměřice. Podporu cítíme i v celém širokém spektru sociálních služeb, ať už se jedná o seniory, osoby se specifickými diagnózami, osoby bez domova, rodiny a další,“ říká Wankovská.

Spolupráci s Charitou a dalšími neziskovými organizacemi ve městě si pochvaloval i litoměřický starosta Ladislav Chlupáč: „Nebýt těchto organizací, tak nikdy nebudeme mít tak kvalitní sociální síť, jakou naše město má. Jsme velmi rádi, že tuto síť máme, protože lidé pomoc stále více potřebují. Obzvláště tato doba nebude vůbec jednoduchá, ale věřím, že společným úsilím to zvládneme.“

Generální vikář Mons. Martin Davídek pak poděkoval charitním pracovníkům za jejich úsilí a popřál jim bezpečné cesty, ať již ty za klienty či domů. Poté prezident Diecézní charity Litoměřice P. Leo Gallas, Ph.D., O.Cr. novým vozům požehnal.

Slavnostní odpoledne pak zakončil společný přípitek na lodi Porta Bohemica.

Eva Hadašová
Charita Litoměřice
Foto: Dominik Faustus

100 let Charity ČR a 22 let trvání Charity Most

Při příležitosti letošních stých narozenin Charity Česká republika a dvaadvacátých Charity Most byla ve čtvrtek 15. září 2022 zahájena výstava charitního díla. Oficiálnímu zahájení výstavy předcházela děkonná mše v kostele sv. Václava v Mostě, kterou celebroid biskup litoměřický Mons. Jan Baxant, koncebroval generální vikář Mons. Martin Davídek, prezident Diecézní charity Litoměřice P. Leo Gallas, Ph.D., O.Cr. a okrskový vikář J.M. Grzegorz Czerny.

Program poté pokračoval v Oblastním muzeu a galerii v Mostě, kde se o hudební vystoupení postarali žáci a učitelé z místní ZUŠ F. L. Gassmanna. Následovalo přivítání hostů z řad českých i německých partnerů, charitních pracovníků.

„Dvaadvacet let sice není kulaté výročí, ale naše kulaté dvacetileté výročí jsme museli dvakrát odložit v důsledku covid-19. V letošním roce, kdy Charita Česká republika slaví významných sto let trvání, jsme se rozhodli, že by byla vhodná příležitost tyto dvě události spojit,“ těmito slovy hosty přivítala ředitelka Charity Most Eva Čenkovičová.

„Pokud jde o Charitu ČR, soustředili jsme se stručně na její historii, což by mohlo být pro mnohé návštěvníky zajímavé, a uvedené informace nejsou až tak běžně dostupné. Při prezentaci Charity Most jsme spojili historii se současností. Představujeme jednotlivé služby a zároveň výstavu obohacující i výrobky našich klientů a obrazy

dlouholetého příznivce naší organizace pana Jaroslava Vodičky“, pokračuje Čenkovičová.

Činnost mostecké Charity přesahuje hranice města i okresu Most. Služby totiž poskytuje nejen v Litvínově, Duchcově, Chomutově, ale i v Železném Brodě, Tanvaldu a Zákupích. Jejich pomoc se dotýká kolem 4.800 lidí a u většiny z nich opakovaně.

Eva Hadašová
Foto: Vladimír Kopriva

Aby mohla i po své smrti pomáhat, odkazuje seniorka svůj majetek Charitě

Paní Marta svůj život zasvětila pomoci druhým a chce konat dobro i po své smrti. Proto se rozhodla na sklonku svého života rozdělit svůj nespořádaný majetek a na základě letitých zkušeností a sympatií část z něj odkázat Charitě Česká Lípa, organizaci, u jejíž začátku sama stála jako dobrovolnice a jejíž práci věří a fandí.

„Celý život jsem tvrdě dřela, sama jsem se starala o syna, myslím samozřejmě i na něj, ale zároveň vím, že můžu udělat i krok, který mě přesahuje a díky kterému tu po mně zůstane ještě něco víc,“ říká aktivní osmašedesátiletá seniorka, které nechybí stálý úsměv na tváři, ačkoli si za svůj život prožila mnohá příkoří, která, jak sama říká, zvládla jen vlastní silou vůle a s Boží pomocí.

Paní Marta se narodila v malé slovenské obci, kde jako dítě prožila druhou světovou válku. Pro jednoho by tato zkušenost byla nepřijemným zážitkem na celý život, paní Marta však navíc jako náctiletá prodělala tuberkulózu, oslepla na jedno oko a kvůli zánetu pobříšnice přišla o možnost mít vlastní děti. Všechny tyto zdravotní peripetie ji však posílily na duchu a nasměrovaly její život k pomoci druhým.

Jako absolventka zdravotnické školy začala svou profesní dráhu v ostravské nemocnici, kde pomáhala všem bez rozdílu, a navíc si do Ostravy převezla vážně nemocnou maminku, kterou za každodenní péče doprovázela do posledních dnů. Ani soukromý život

neměla paní Marta jednoduchý. Z prvního manželství se vyvázala sama kvůli manželovu přílišnému pití, druhý manžel ji opustil kvůli jiné ženě.

Paní Marta jako dobrovolnice Charity Česká Lípa v roce 1999

Hvězda naděje vysvitla paní Martě v jejich osmácti letech, když se ujala jedenáctiměsíčního miminka z kojeneckého ústavu. „Přišlo mi to přirozené, od první chvíle jsme patřili k sobě,“ vzpomíná paní Marta. Ačkoli v pozdějších letech radost vystřídal rozčarování poté, co byl syn v sedmnácti letech usvědčen z krádeže auta a v následujících letech dokonce odsouzen na jeden rok vazby, jejich vztah zůstal živoucí, se synem si sporadicky telefonují a navštěvují se.

Do České Lípy se paní Marta přistěhovala v polovině 80. let za prací a svůj svatostánek našla ve zdejším bazilice Všech svatých. Zde se po několika letech seznámila s Evou Orto-

vou, která na sklonku 90. let založila československou Charitu. A paní Marta, v té době důchodkyně, okamžitě kývla na nabídku stát se jednou z prvních dobrovolnic organizace. Po tři roky jezdila s oblečením do uprchlického zařízení v Bělé-Jezové, starala se o seniory či pomáhala trávit aktivně volný čas dětem z ulice.

„Celý život jsem chtěla pomáhat druhým a Charita mi umožnila pokračovat v těchto aktivitách i v důchodovém věku,“ říká paní Marta.

I přesto, že se organizace stále více profesionalizovala a dobrovolníky nahradili stálí zaměstnanci v registrovaných službách, její kontakt s Charitou neustal. V následujících dvaceti letech paní Marta Charitu pravidelně navštěvovala a sledovala dění v organizaci. „Začaté vazby již nešlo jen tak zprerhat. Pokaždé, když jsem s Evou v kontaktu, tak mě nabijí energií stejně jako před dvaceti lety.“

Ve své závěti myslí paní Marta jak na svého syna a svého vnuka, tak na pomoc druhým – tímto krokem chce i nadále pomáhat především dětem z neúplných rodin, a to ideálně prostřednictvím profesionální organizace, která má o dění přehled.

„Ať už po mém skonu použije organizace peníze jakkoli, vím, že všechny jejich kroky jsou vždy smysluplné. Jsem ráda, že mohu pomoci,“ říká paní Marta a zasněně dodává: „Kéž by nás takových bylo víc.“

Jiří Gottlieber, Charita Česká Lípa

Srdečně Vás zveme na představení dokumentárního filmu **BENNO**

Wir laden Sie herzlichst ein zur Vorstellung des Dokumentarfilms **BENNO**

Sobota, 29. 10. 2022 od 17 hod.

Samstag, den 29.10.2022 um 17 Uhr

Kostel sv. Alžběty Teplice-Šanov (Zeyerovo nám., Teplice)

St. Elisabethkirche Teplitz-Schönau (Zeyerovo nám., Teplice)

Pojďte s námi zažít Boží klid
FARA JÍTRAVA

Nově zrekonstruovaná fara ležící v srdci Lužických hor vám nabízí krásné ubytování v čisté přírodě.

Tel.: +420 732 716 992

Římskokatolická farnost Jitřava
 E-mail: farnostjitrava@seznam.cz
 FARA JÍTRAVA, Jitřava, čp. 98, 463 55, RYNOLTICE
www.farajitrava.cz www.facebook.com/farajitrava

Aktivizace života farností

Česká biskupská konference nabízí pro lidi ve službách církve

Staňte se vzdělanějšími nejen ve svém oboru pod vedením profesionálních lektorů!

Nabízíme jednodenní semináře:

- odborné • o pastoračním působení • o komunikaci • o managementu • o propagaci

Kurzy se konají v Praze i po celé ČR (kapacita je omezena).

Možnost objednání vlastního semináře pro konkrétní skupinu ve Vaší diecézi.

Kompletní nabídku a obsahy kurzů najdete na www.cirkev.cz/vzdelavani.

Přihlášení na kurzy skrze **FORMULÁŘE** na webu.

Kontakt: +420 604 196 736 • vzdelavani@cirkev.cz

SV. ZDISLAVA Z LEMBERKA

PŘEDPLATNÉ

Diecézní časopis Zdislava

- v roce 2022 vyjde pět čísel
- cena 1 ks je 40 Kč

Časopis si můžete buď předplatit, nebo zakoupit přímo u vás ve farnosti.

Pokud nás kontaktujete, zašleme vám požadované číslo poštou.

Objednávky:

- písemně na adrese: Redakce Zdislava, Dómské náměstí 9, 412 88 Litoměřice
- e-mailem na zdislava@dlm.cz
- telefonicky na +420 734 871 023

PŘEDPLATNÉ

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. **Adresa redakce:** Biskupství litoměřické – diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 9/9, 412 88 Litoměřice (zdislava@dlm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá Mons. Martin Davídek (davidek@dlm.cz). **Odborná spolupráce:** PhDr. Ondřej Bastl. **Redakce:** Milena Davidková a Dominik Faustus (faustus@dlm.cz).

Grafická úprava: M. Davidková. **Tisk:** Tiskárna v Ráji s.r.o., Pardubice. **Objednávky a distribuci** zajišťuje Biskupství litoměřické (zdislava@dlm.cz), tel. +420 734 871 023.

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na neuveřejnění nebo zkrácení příspěvků. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042 © Biskupství litoměřické

Biřmování v děkanském kostele v Teplicích
10. června 2022

Foto: Dominik Faustus

Okenní vitráže s vyobrazením Svaté rodiny, kaple Božského srdce Páně v Jiříkově